

Spis treści do części 2

Rozdział 6. Pobudliwość i przekazywanie pobudzenia — Leszek Janiszewski	9
Pobudliwość, pobudzenie, hamowanie	9
Molekularne podstawy pobudliwości	11
Struktura i funkcja błony komórkowej	11
Rozmieszczenie substancji zjonizowanych po obydwu stronach błony u różnych grup zwierząt	13
Transport bierny i czynny przez błonę	15
Zjawiska bioelektryczne	18
Potencjał spoczynkowy	18
Potencjał czynnościowy	20
Przewodzenie pobudzenia	24
Typy przewodzenia	24
Prędkość przewodzenia	25
Przekazywanie pobudzenia między komórkami	26
Struktura i funkcja synaps	26
Substancje przekaźnikowe	32
Pojęcie odruchu	35
Metody badania pobudliwości	36
Rozdział 7. Fizjologia zmysłów (receptory) — Leszek Janiszewski	38
Receptor jako pierwsze ogniwo łuku odruchowego	38
Ogólne zasady czynności receptorów	40
Próg pobudliwości receptora	40
Różne rodzaje reakcji receptora na bodziec	40
Adaptacja	42
Przetworzenie energii w receptorze. Zjawiska bioelektryczne	42
Kodowanie informacji przejętej przez receptor	43
Fizjologia wybranych grup receptorów	44

Mechanorecepcja	44
Mechanoreceptory	44
Receptory słuchowe	48
Receptory równowagi	52
Fotorecepcja	54
Widzenie u bezkręgowców	55
Widzenie u kręgowców	58
Chemorecepcja	65
Smak	65
Powonienie	68
Elektrorecepcja	71
Proprioceptory	73
Metody badania czynności receptorów	76
Rozdział 8. Fizjologia układu nerwowego — Grażyna Barbacka-Surowiak, Józef Surowiak	80
Zwierzęta bezkręgowce	80
Pierwotniaki — <i>Protozoa</i>	81
Zwierzęta wielokomórkowe	83
Tkankowce	83
Zwierzęta dwubocznie symetryczne — <i>Bilateria (Bilateralialia)</i>	87
Płazińce — <i>Platyhelminthes</i>	88
Obleńce — <i>Aschelminthes</i>	90
Mięczaki — <i>Mollusca</i>	94
Pierścienice — <i>Annelida</i>	100
Stawonogi — <i>Arthropoda</i>	105
Głowowa (cefaliczna) dominacja u stawonogów	117
Odruchy warunkowe owadów	119
Wtórrouste (wtórogebe) — <i>Deuterostomia</i>	119
Przedstrunowce — <i>Protochordata</i>	123
Strunowce — <i>Chordata</i>	124
Osłonice — <i>Tunicata</i>	125
Bezczaszkwowce — <i>Acrania</i>	126
Kręgowce (czaszkowce) — <i>Craniata</i>	128
Żuchwowce — <i>Gnathostomata</i>	129
Kostnoszkieletowe — <i>Osteichthyes, Teleostei</i>	131
Płazy — <i>Amphibia</i>	133
Gady — <i>Reptilia</i>	134
Ptaki — <i>Aves</i>	135
Ssaki — <i>Mammalia</i>	137
Łuk odruchowy	140
Drogi wstępujące rdzenia kręgowego	142
Wzgórze (<i>thalamus</i>)	146
Obszary projekcyjne kory mózgowej	147
Postrzeżenia, świadomość	148
Rdzeń kręgowy	151
Drogi zstępujące mózgu	153
Twór siatkowaty	156
Mózdzek	157
Uczenie się i zapamiętywanie	157
Autonomiczny (wegetatywny) układ nerwowy	161
Kraślouste — <i>Cyclostomata</i>	162
Spodouste — <i>Elasmobranchii, Selachii</i>	163

Ryby kostnoszkieletowe — <i>Teleostei</i>	165
Dwudyszne — <i>Dipnoi</i>	167
Płazy — <i>Amphibia</i>	167
Gady — <i>Reptilia</i>	169
Ptaki — <i>Aves</i>	170
Ssaki — <i>Mammalia</i>	172
Rozdział 9. Fizjologia snu — Juliusz Narębski	182
Rozdział 10. Fizjologia układu dokrewnego — Bronisław Cymborowski, Stanisława Stokłosa	197
Część ogólna — <i>Stanisława Stokłosa</i>	197
Wprowadzenie	197
Klasyfikacja hormonów	198
Mechanizm działania hormonów	199
Receptory	200
Uwalnianie hormonów	202
Neurosekrecja	204
Układ endokryalny bezkręgowców — Bronisław Cymborowski	206
Wprowadzenie	206
Hormonalna regulacja wzrostu i metamorfozy	207
Typy rozwoju owadów	208
Układ endokryalny owadów	209
Hormon mózgowy	210
Ekdyzon	212
Hormony juvenilne	214
Współdziałanie hormonów w czasie wzrostu i metamorfozy owadów	217
Układ endokryalny skorupiaków	219
Układ neurosekrecyjny	219
Hormonalna regulacja linienia	221
Układ endokryalny mięczaków	222
Hormony zwierząt kręgowych — Stanisława Stokłosa	224
Hormony podwzgórza	224
Przysadka	229
Szyszynka	234
Regulacja neurohormonalna u kręgowców	235
Gruczoły dokrewne obwodowe zależne od przysadki	238
Feromony kręgowców	246
Gruczoły dokrewne funkcjonujące niezależnie od przysadki	247
Hormony tkankowe	250
Metody oznaczania hormonów	252
Rozdział 11. Termoregulacja — Piotr Poczopko	255
Pojęcia podstawowe	255
Klasyfikacja temperatur środowiskowych	257
Temperatury ograniczające życie	257
Temperatura neutralna i komfort termiczny	257
Temperatury fizjologicznie niskie i fizjologicznie wysokie	258
Normalne temperatury ciała ssaków i ptaków	259
Fizjologiczna regulacja temperatury ciała	260
Regulacja strat i zachowanie ciepła	261
Regulacja wytwarzania ciepła	265
Recepcja i integracja	265

Termoregulacja etologiczna	267
Rozwój termoregulacji w filogenezie i ontogenezie	268
Filogeneza termoregulacji	268
Ontogeneza termoregulacji	269
Przystosowania zwierząt stałocieplnych do życia w różnych środowiskach termicznych	271
Środowisko wodne	271
Środowisko lądowe chłodne	271
Środowisko lądowe gorące	273
Termoregulacja a gospodarka energetyczna zwierząt	276
Temperatura środowiska a spożycie pokarmu	276
Migracje sezonowe	277
Hibernacja, estywacja i odrętwienie	277
Niewydolność i zaburzenia termoregulacji	278
Elementy termoregulacji u zwierząt zmiennocieplnych	280
Rozdział 12. Fizjologia ruchu — Leszek Janiszewski	283
Rodzaje ruchu w świecie zwierzęcym	283
Ruch protoplazmatyczny, jego odmiany i geneza	283
Ruch rząskowy, jego odmiany i geneza	285
Ruch mięśniowy	286
Struktura i funkcja mięśni	286
Mięśnie gładkie i prążkowane, mięsień sercowy	286
Ultrastruktura mięśni. Różnice występujące u różnych grup zwierzęcych	289
Typowe mięśnie poprzecznie prążkowane	289
Prążkowany mięsień sercowy	291
Mięśnie gładkie	292
Teorie skurczu mięśnia	293
Typowe mięśnie poprzecznie prążkowane	293
Prążkowany mięsień sercowy	297
Mięśnie gładkie	297
Procesy w obrębie synapsy nerwowo-mięśniowej. Dane porównawcze	297
Zjawiska elektryczne w mięśniach	298
Sprzężenie elektromechaniczne w mięśniu	302
Różne rodzaje skurczów mięśnia	303
Zmęczenie mięśniowe i trening	305
Metody badań stosowane w fizjologii ruchu	308
Narządy elektryczne ryb	310
Bibliografia do części 2	313
Skorowidz rzeczowy do części 2	315